

EENVOUD IN MEERVOUD

ENIGE ROTTERDAMSE ASPECTEN DER PROPOSITIE VAN 1751 *)

DOOR PROF. DR. JOH. DE VRIES

1. INLEIDING

EEN wetenschapsman meet zijn leven naar boeken. De verschijning van een nieuw belangrijk werk is voor hem een gebeurtenis, een mijlpaal aan zijn levensweg. Hij prijst zich gelukkig wanneer een goed werk verschijnt of herverschijnt.

Het een zowel als het ander heeft zich onlangs voorgedaan. Ik doel hier in de eerste plaats op het verschijnen in 1966 van het proefschrift van de Amersfoortse gemeentearchivaris *J. Hovy*, getiteld, *Het voorstel van 1751 tot instelling van een beperkt vrijhavenstelsel in de Republiek (Propositie tot een gelimiteerd porto-franco)*. In 1966 eveneens kwam vervolgens een herdruk uit van het boek van de Engelse economisch-historicus *Charles Wilson*, genaamd *Anglo - Dutch Commerce and Finance in the Eighteenth Century*, dat oorspronkelijk in 1941 het licht zag. Niet de bescheidenheid, maar wel de volledigheid is ermee gediend wanneer ik als derde noem de herdruk, eind 1968, van mijn eigen proefschrift uit 1959, *De economische achteruitgang der Republiek in de achttiende eeuw*.

Waarom behandel ik hier het aangekondigde onderwerp? Alleen omdat ik voor een Rotterdams gezelschap spreek en dit graag aanvaarde verplichtingen oplegt? Maar dan zijn er nog wel andere, meer contemporaine onderwerpen waaraan ik als auteur van de geschiedenis van een bekend IJmuidens bedrijf, u niet behoef te herinneren. U kent die nog steeds actuele thema's wel. Ik ga echter hier en nu liever op een wat meer bestoven onderwerp in, een onderwerp evenwel, de Propositie van 1751, waarover de discussie, naar mij voorkomt, nog steeds niet afgesloten is.

2. DE ALGEMENE ACHTERGROND

Wij leven in een tijd dat de achttiende eeuw in ons land zich in een groeiende belangstelling mag verheugen, zoals blijkt uit een

*) Voordracht voor het Historisch Genootschap 'Roterodamum' op 21 januari 1969.